

Trädgårdstrollet

FÄRSKA TOMATER ÅRET RUNT

Odla strategiskt och
maximera din skörd

© Trädgårdstrollet

Innehåll

- Förutsättningar
- Strategi (er)
- Odlar strategiskt
- Vår, sommar, höst & vinter
- Kategorier & årstider
- Skörda & Lagra
- Vad är lagom och vad är självförsörjande?
- Sortval
- Hitta frö

Dina förutsättningar?

Zon?

Utvecklingstid?

Med /utan växthus?

Kruka, friland, pallkrage?

Behov?

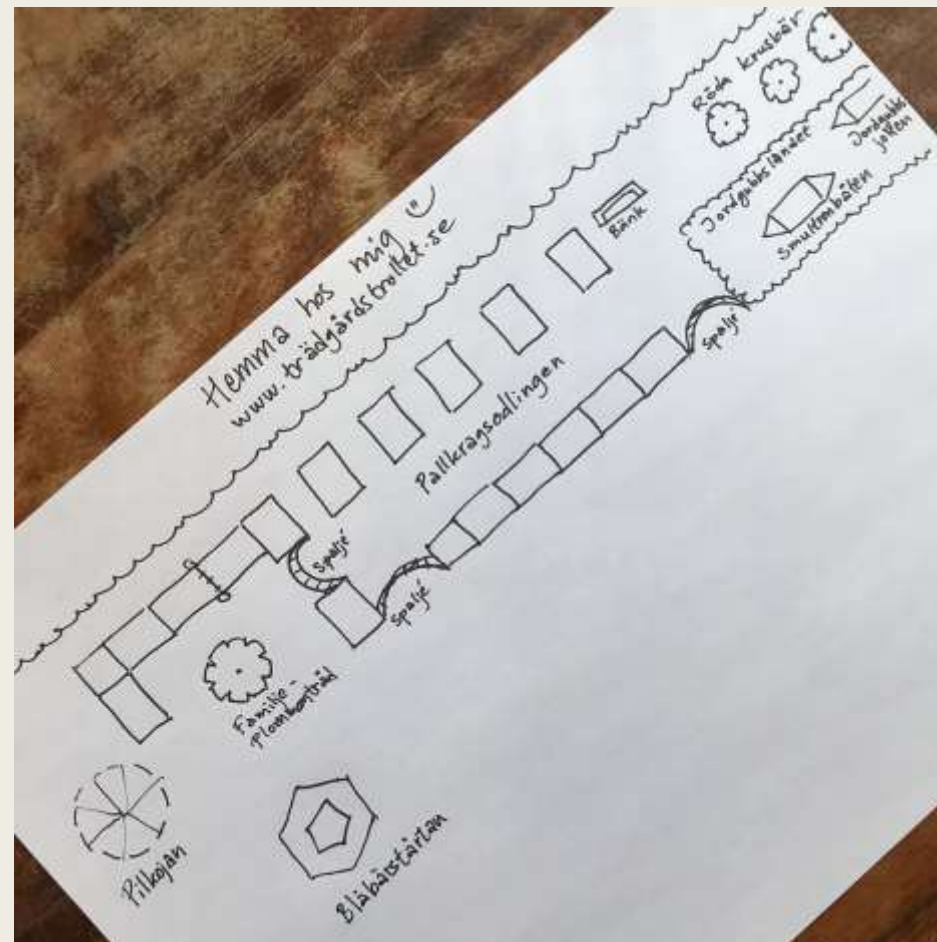
Tid & ork?

Sprid riskerna!

Mina förutsättningar

Alla vägar bär till Rom!

Mina förutsättningar!

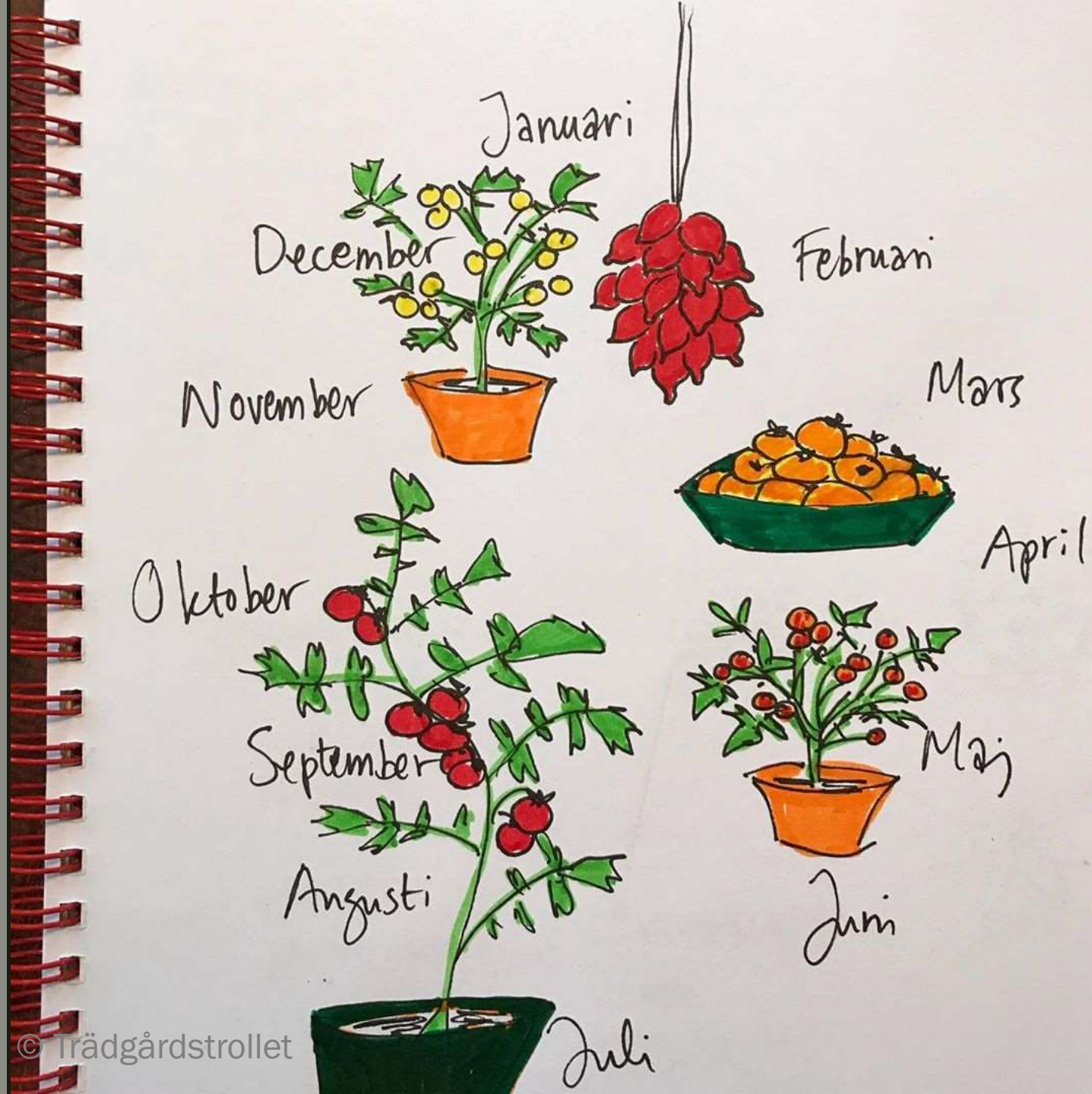

Olika strategier

Kvantitet?

Kvalitet?

...både och?

”Klassisk” strategi

- Dvärgbusktomater
- Busktomater
- Högväxande tomater

Min strategi

Vilka sorter jag väljer (och antal) är olika från år till år, men strategin och de sju kategorierna är detsamma:

- Tidigt (inkl dvärgbusk)
- Kvantitet (multiflora, "ryske", busk)
- För-Säkerhets-Skull-Sorter (tåligt/resistent)
- Gourmet
- Sött
- Nytt
- Långlagring

Din strategi

4-5 kategorier & årstider (helst i olika färger)

- Året runt → **eller VÅR** dvärgbusk
- Kvantitet → **SOMMAR** Busk, tidiga sorter, multiflora
- Kvalitet → **SENSOMMAR & HÖST** Gourmet, Sött, Nytt
- Långlagring → **VINTER** "Vinterns Tomater", piennolo mfl

Försök att fördela de tomatersorter du vill odla jämnt över de olika kategorierna...

ELLER

...odla mest av den kategorin du äter mest av.

Välj strategiskt: funktion?

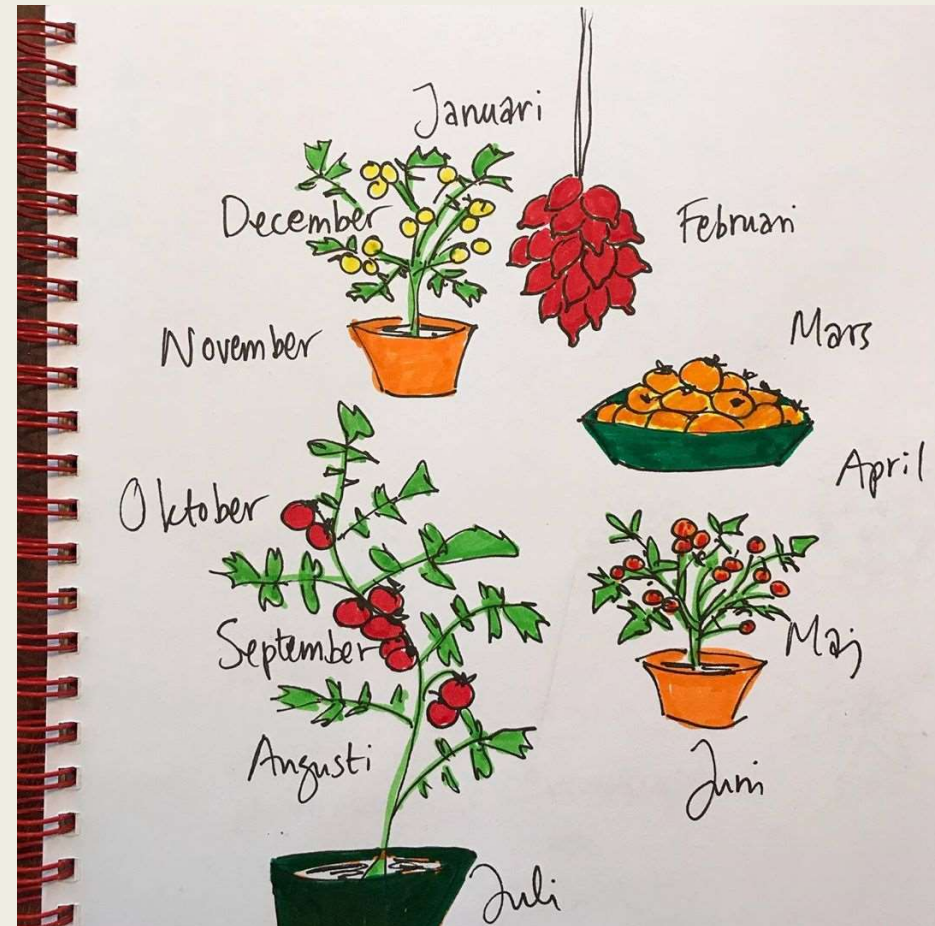
Odla strategiskt:

- Serieodla (ligg ett steg före: vad vill du äta om två-tre månader?)
- Dvärgbusk året runt
- Lång säsong
- Sprid riskerna
- Variera sorterna
- #budgetodla
- Växtbelysning?
- Näring?
- Näring och långlagringstomater

Kategorier & årstider

Ät efter årstid
+
odla det du vill äta om
2-3 månader

Kategorier & årstider

- **VÅR:** Äter fortfarande lagringstomater, äter dvärgbusktomater.

Förodlar alla kategorier.

- **SOMMAR:** Äter dvärgbusktomater, busktomater och tidiga sorter.

Odlar och väntar på alla andra kategorier.

- **SENSOMMAR/HÖST:** Äter högväxande tomater (gourmet, biff, supersött).

Skördar "vinterns tomater"/lagringstomaterna, eftermognar vanliga tomater, lyfter in dvärgbuskplantor före frost.

- **VINTER:** Äter lagringstomater, äter dvärgbusktomaterna vi lyfte in i höstas.

Odlar ev nya dvärgbusk med belysning.

Vår: (lagringstomater) dvärgbusk, ampeltomater

Dvärgbusk: Andrina, Bemma, Mongolian Dwarf Micro Bush, Jochalos, Krasny Milo, Lille Lise, Regina Red, Snegirjok mfl

© Trädgårdstrollet

Prolyco Busk

hög halt av translykopen

Sommar: Busktomater, Tidiga sorter (ryske, tjekiske, kanadenske)

42 Days, Bloody Butcher, Maja, Polar Gem, Sibirjak, Subarctic Plenty, Vnuchenka, Yantarnyi mfl... © Trädgårdstrollet

Minigold

buskalternativ till Sungold F1

Inlägg Supersöta Tomater finns på trädgårdstrollet.se

DTP Dwarf Wherokowhai

definition, höjd & "tidighet"

Sensommar:

Högväxande,
gourmet, biff

(skörd av
långlagrings-
tomater)

Brandywine Black (finns fler)

Green Envy

Hawaiian Pineapple

Kumato

Nyagous

Rosella

Och många fler...

Brandywine

många olika sorters (och färger)

Lista på Tomaterna Brandywine finns på trädgårdstrollet.se

© Trädgårdstrollet

Moonglow

tetra cis-lykopen (fördelar & nackdelar)

Sortguide: Tetra cis-lykopentomater finns på trädgårdstrollet.se

© Trädgårdstrollet

Höst: Skörda, eftermogna, häng upp,
lyft in dvärgbusk/ampelsorter

Vinter: Lagringstomater

- Vintertomater (Apulien)
- Piennolotomater
(Kampanien & Neapel)
- "Vinterns Tomater"
(Samlingsnamn, inkl ryska, spanska)
- Dvärgbusktomater
(året runt)

Långlagringstomater

- Bombeta
- Date Fruit Yellow
- Grappoli d'Inverno
- Largo de Gironella
- Mallorquín
- Montgrí
- Ponderosa
- Regina Cilegia
- Tjuchloma (Chuloma)
- Vesuvio Giallo och många fler...

(och så Gitas, Gunillas, Kenneths & Kerstins)

Fiaschetto

buskpiennolo med begränsad hållbarhet

Skörda & Lagra

Hållbarhet = beror på SORT även inom grupperna

Vanliga tomater

- Nästan mogna
- Rumstemperatur
- Liggande – äggkartong, luftigt
- Frysen
- Tillagade
- Konserverade

Lagringstomater

- 50-70 % av klasen mogen
- Hellre svalt än rumstemperatur
- Hängande - al piennolo (avbladade grenar)
- Liggande – brickor, skålar, luftigt (äggkartong)

Vad är lagom?

Vad är självförsörjande?

- "Hur långt är ett snöre"
- Räkna ut ditt behov
- Utgå från yta/antal platser

- Självförsörjande på vad: Skörd? Frö? Jord? Gödsel?

- Yttre & inre självhushållning
- Hur hushåller du med din tid och din energi?
- Fundera VERKLIGEN igenom ditt sortval 😊

Planera, odla och lagra för hela året

Mängden och odlingstekniken = om självförsörjande.
(och förmågan att mätta munnen efter matsäcken)

Kom ihåg din strategi:

odla 4-5 kategorier & ät efter årstid

- Året runt → eller VÅR dvärgbusk
- Kvantitet → SOMMAR Busk, tidiga sorter, multiflora
- Kvalitet → SENSOMMAR & HÖST Gourmet, Sött, Nytt
- Långlagring → VINTER "Vinterns Tomater", piennolo mfl

Försök att fördela de tomatersorter du vill odla jämnt i kategorierna för en året-runt-konsumtion.

Sortval: kom ihåg din strategi

4-5 kategorier & årstider

TEORETISK MALL:

- ÅRET RUNT/VÅR : Dvärgbusk →
- (TIDIG SOMMAR: extremt tidiga →)
- SOMMAR: Kvantitet (multiflora, "ryskt", busk) →
- SENSOMMAR/HÖST: Kvalitet (gourmet, tetra-cis, sött, nytt) →
- VINTER: Långlagring ("vinterns tomaterna") →

PRAKTISKT EXEMPEL:

Regina Red, Jochalos, Pixie Striped

(42 Days, Extreme Bush, Sibirjak)

100 & 1000, Bajaja, Maskotka, Yantarnyi

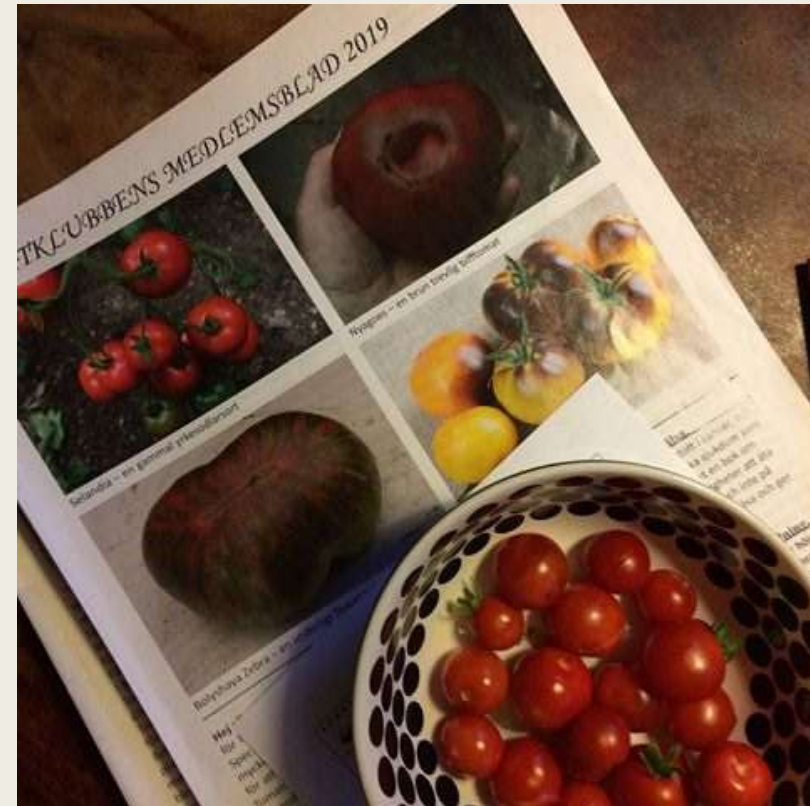
Brandywine, Tangella, Black Opal, Sunviva

Kenneths Piennolo, Vesuvio Giallo, Grappoli
d'Inverno, Tjuchloma/Chuloma

Finna frö

Meraki Seeds

Tomatklubben

Kom ihåg när du väljer sorter:

- **Växtzon & Utvecklingstid:** Hinner sorten mogna hemma hos DIG?
- **Odlingssätt:** Passar sorten just DITT sätt att odla? För friland/växthus/kruka?
- **Matvanor & behov:** Kommer du och din familj faktiskt att äta upp tomaterna?
- **Tid, ork och energi:** Bara busk eller även högväxande?

+

Serieodla! Budgetodla!

Beräkna ditt behov

Olika kategorier på olika platser

Tack!

Trädgårdstrollet

- Instagram: @tradgardstrollet_
- Youtube: Trädgårdstrollet
- www.tradgardstrollet.se

Kurs kommer!

